

| 11 OKTOBER 2019

NAM NIEUWSBRIEF

Sectie 01

Johan Atema in talkshow voor toneelstuk GAS

NAM-directeur Johan Atema was woensdag 9 oktober een van de gasten tijdens een talkshow voorafgaand aan de toneelvoorstelling GAS in theater De Spiegel in Zwolle. Er is teruggekeken op de aardbevingsgerelateerde gebeurtenissen in Groningen en vooruitgekeken naar hoe de energievoorziening er in de toekomst uit kan zien.

Het werd een open gesprek met als gasten naast Johan Atema, Jan Kamminga (voorzitter Maatschappelijke Stuurgroep Groningen), Lambert de Bont (voormalig voorzitter Groninger Bodembeweging) en de Zwolse wethouder Monique Schuttenbeld die energietransitie in haar portefeuille heeft.

NOS-journalisten interviewden de gasten en ook uit de zaal kwamen vragen, vooral over energietransitie. Johan Atema deelde zijn visie op het belang van Nederlands aardgas in de energietransitie en de ambitie van de NAM om een rol te spelen in de Nederlandse energietransitie.

NAM-directeur Johan Atema was woensdag 9 oktober een van de gasten tijdens een talkshow voorafgaand aan de toneelvoorstelling GAS in theater De Spiegel in Zwolle. Er is teruggekeken op de aardbevingsgerelateerde gebeurtenissen in Groningen en vooruitgekeken naar hoe de energievoorziening er in de toekomst uit kan zien.

Het werd een open gesprek met als gasten naast Johan Atema, Jan Kamminga (voorzitter Maatschappelijke Stuurgroep Groningen), Lambert de Bont (voormalig voorzitter Groninger Bodembeweging) en de Zwolse wethouder Monique Schuttenbeld die energietransitie in haar portefeuille heeft.

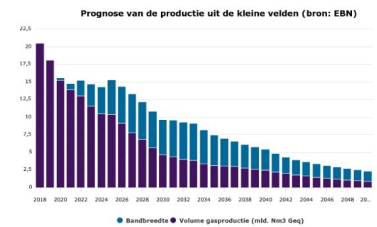
NOS-journalisten interviewden de gasten en ook uit de zaal kwamen vragen, vooral over energietransitie. Johan Atema deelde zijn visie op het belang van Nederlands aardgas in de energietransitie en de ambitie van de NAM om een rol te spelen in de Nederlandse energietransitie.

GAS

De voorstelling GAS van Toneelgroep Jan Vos is een tragikomsische familiekroniek die zich afspeelt in een hotel in Sappemeer, met als achtergrond de gaswinning in Groningen. Na locatietheater in Ten Boer en Zuidlaren, is de voorstelling nu op toernee langs theaters in het hele land. Een aantal voorstellingen wordt voorafgegaan door een talkshow.

Geen extra gaswinning kleine velden door sluiting Groningenveld

Het misverstand dat de gaswinning uit kleine velden gaat toenemen nu de productie in Groningen afneemt, blijkt nog steeds bij velen te bestaan. De minister van Economische Zaken en Klimaat gaf daarom 4 oktober in de Tweede Kamer nadrukkelijk aan dat de productie niet hoger wordt. Wel blijft gaswinning voorlopig nodig, zei hij op 10 oktober bij EenVandaag.

“De beëindiging van de gaswinning in Groningen in 2022 leidt niet tot een hogere productie uit de 240 kleine gasvelden in Nederland”, zei de minister in de Tweede Kamer.

De NAM mag niet meer gas winnen, het volume ligt vast in vergunningen. Meer of versneld gas winnen uit de kleine velden zou ook niet mogelijk zijn: de voorraad is beperkt en eindig en vanaf de start gaat de winning steeds langzamer door afname van de druk.

Productie kleine velden neemt af

Op de Noordzee heeft de NAM een opsporingsvergunning voor nieuwe velden. Op land is het soms nodig om een extra put te boren in een bestaand veld, maar altijd binnen een bestaande concessie; nieuwe opsporingsvergunningen voor winnen op land komen er niet. De totale gasproductie uit de kleine velden zal dan ook blijven afnemen.

Het misverstand dat de gaswinning uit kleine velden gaat toenemen nu de productie in Groningen afneemt, blijkt nog steeds bij velen te bestaan. De minister van Economische Zaken en Klimaat gaf daarom 4 oktober in de Tweede Kamer nadrukkelijk aan dat de productie niet hoger wordt. Wel blijft gaswinning voorlopig nodig, zei hij op 10 oktober bij EenVandaag.

“De beëindiging van de gaswinning in Groningen in 2022 leidt niet tot een hogere productie uit de 240 kleine gasvelden in Nederland”, zei de minister in de Tweede Kamer.

De NAM mag niet meer gas winnen, het volume ligt vast in vergunningen. Meer of versneld gas winnen uit de kleine velden zou ook niet mogelijk zijn: de voorraad is beperkt en eindig en vanaf de start gaat de winning steeds langzamer door afname van de druk.

Productie kleine velden neemt af

Op de Noordzee heeft de NAM een opsporingsvergunning voor nieuwe velden. Op land is het soms nodig om een extra put te boren in een bestaand veld, maar altijd binnen een bestaande concessie; nieuwe opsporingsvergunningen voor winnen op land komen er niet. De totale gasproductie uit de kleine velden zal dan ook blijven afnemen.

Komende jaren

De NAM gaat dus niet méér winnen, maar blijft de komende jaren - binnen de vergunningen en andere afspraken - gas winnen uit de bestaande kleine velden op land en eventuele nieuwe velden in de Noordzee. Zo lang Nederlanders gas gebruiken, blijft gas namelijk nodig en dan het liefst uit eigen land, zo bevestigde de minister in EenVandaag. Al kunnen de kleine velden het veel grotere Groningenveld niet compenseren, het is veel gunstiger om zoveel mogelijk gas uit eigen land te gebruiken. Geïmporteerd gas uit bijvoorbeeld Rusland of Noorwegen is duurder en heeft een hogere CO₂-voetafdruk.

Op de website van het ministerie van EZK leest u het bericht [‘Geen extra gaswinning kleine gasvelden vanwege eerder sluiten Groningenveld’](#)

Een [video over het belang van kleine velden](#) vindt u op NAM’s website.

VPRO’s Proefkeuken filmt bij de NAM

Presentator Pieter Hulst van het VPRO-jeugdprogramma 'De Proefkeuken' kwam op 8 oktober met een cameraman naar de NAM in Schoonebeek. Hij kreeg tekst en uitleg over aardolie en zag hoe de NAM er zelfs monumentale sporen heeft.

Pieter Hulst en zijn cameraman filmden onder meer bij de Boô. Dit witte opvallende gebouw was ooit een recreatiecentrum voor NAM-medewerkers. De NAM werd hier een grote werkgever na het vinden van olie bij het Drentse dorp. De ontdekking was zelfs de aanleiding voor de oprichting van de Nederlandse Aardolie Maatschappij in 1947. Een aantal jaren later ontdekte de NAM bij toeval ook gas tijdens haar zoektocht naar olie in de regio. De Boô heeft inmiddels een monumentale status.

De tv-ploeg ging verder langs andere NAM-plekken rond Schoonebeek. Ze werden vergezeld door Madelon Nijman, geoloog bij de NAM. Zij heeft verteld hoe de olie in de grond is ontstaan, hoe het naar boven wordt gehaald en getransporteerd en waarvoor olie wordt gebruikt.

Op onze website leest u meer over [oliewinning](#) door de NAM.

De tv-uitzending van [De Proefkeuken](#) is over enkele weken te zien bij de VPRO.

NAM deelnemer bij congres Offshore Energy

De NAM nam 8 oktober deel aan de Offshore Energy Conference in Amsterdam. Allerlei bedrijven uit de offshore industrie kwamen bijeen om kennis te delen of op te doen over ontwikkelingen en mogelijkheden voor energie op zee.

Het platform [Offshore Energy](#) organiseert jaarlijks een internationale beurs met ruim 500 exposanten en themasessies. Martijn Kleverlaan (manager energietransitie NAM) leidde een sessie over de toekomst van energiesystemen op zee, waarin CO₂-opslag, waterstof en elektrificatie aan de orde kwamen. Esther Vermolen (opportunity manager energy storage bij NAM) vertelde tijdens deze sessie over CCS: de afvang en offshore opslag van CO₂ in lege gasvelden en de rol die de bestaande infrastructuur van de NAM hierbij kan spelen.

De NAM nam 8 oktober deel aan de Offshore Energy Conference in Amsterdam. Allerlei bedrijven uit de offshore industrie kwamen bijeen om kennis te delen of op te doen over ontwikkelingen en mogelijkheden voor energie op zee.

Het platform [Offshore Energy](#) organiseert jaarlijks een internationale beurs met ruim 500 exposanten en themasessies. Martijn Kleverlaan (manager energietransitie NAM) leidde een sessie over de toekomst van energiesystemen op zee, waarin CO₂-opslag, waterstof en elektrificatie aan de orde kwamen. Esther Vermolen (opportunity manager energy storage bij NAM) vertelde tijdens deze sessie over CCS: de afvang en offshore opslag van CO₂ in lege gasvelden en de rol die de bestaande infrastructuur van de NAM hierbij kan spelen.

Energietransitie en de Noordzee

De NAM wint al veertig jaar gas op de Noordzee. Nu gaswinning op land snel terugloopt, wordt de offshore productie nog belangrijker. Daarnaast houdt de NAM zich bezig met kansen voor nieuwe energie op de Noordzee, zoals de elektrificatie van gaswinning, het aansluiten van platformen op windparken en het produceren van waterstof. NAM wil leverancier worden van nieuwe energiesystemen.

Fakkels gasbehandelingslocatie Den Helder vervangen

De gasbehandelingslocatie van de NAM in Den Helder heeft een nieuwe fakkels. Dit onderdeel dat essentieel is voor de veiligheid, was aan vervanging toe. Timing was belangrijk: de vervanging vond plaats tijdens de zesjaarlijkse onderhoudsstop van het betreffende deel van de installatie.

Bij de gasbehandelingsinstallatie in Den Helder – een van de grootste ter wereld – komt het gas van bijna alle productieplatforms in het Nederlandse deel van de Noordzee via pijpleidingen binnen om te worden verwerkt. Er staan meer fakkels op de locatie. De nieuwe fakkels die de NAM heeft laten maken lijkt op de oude, maar met de nieuwste technieken en materialen.

De gasbehandelingslocatie van de NAM in Den Helder heeft een nieuwe fakkels. Dit onderdeel dat essentieel is voor de veiligheid, was aan vervanging toe. Timing was belangrijk: de vervanging vond plaats tijdens de zesjaarlijkse onderhoudsstop van het betreffende deel van de installatie.

Bij de gasbehandelingsinstallatie in Den Helder – een van de grootste ter wereld – komt het gas van bijna alle productieplatforms in het Nederlandse deel van de Noordzee via pijpleidingen binnen om te worden

verwerkt. Er staan meer fakkels op de locatie. De nieuwe fakkel die de NAM heeft laten maken lijkt op de oude, maar met de nieuwste technieken en materialen.

De onderdelen zijn in de zomer door verschillende bedrijven gemaakt. In september is vervolgens de oude fakkel weggehaald en de nieuwe geplaatst. Dat moest in één keer goed, in de korte periode dat de installatie stil lag.

Gas affakkelen

Al fakkelt de NAM zo weinig mogelijk, een betrouwbare goed werkende fakkel is belangrijk. Tijdens onderhoud wordt zo het laatste restje gas uit een installatie verwijderd. Ook bij procesverstoringen is affakkelen een veilige, milieuverantwoorde en snelle manier om gassen af te voeren.

Burendag gasopslag Norg bij Langelo goed bezocht

De Burendag bij NAM's gasopslag Norg bij Langelo op zaterdag 28 september is goed bezocht. De NAM heeft de direct omwonenden bijgepraat en vragen beantwoord over de gaswinning in het algemeen en de functie van de ondergrondse gasopslag.

In de afgelopen periode zijn er veel ontwikkelingen geweest aangaande de ondergrondse gasopslag. Zo organiseerde het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat een inloopavond over de uitbreidingsplannen. Later besloot de minister dat de gaswinning uit het Groningen-veld versneld teruggebracht wordt naar nul. Bij dit besluit speelt de gasopslag Norg een belangrijke rol. Het feit dat er bij omwonenden veel vragen leefden en dat het 28 september nationale burendag was, waren goede aanleidingen om deze burendag te organiseren.

De Burendag bij NAM's gasopslag Norg bij Langelo op zaterdag 28 september is goed bezocht. De NAM heeft de direct omwonenden bijgepraat en vragen beantwoord over de gaswinning in het algemeen en de functie van de ondergrondse gasopslag.

In de afgelopen periode zijn er veel ontwikkelingen geweest aangaande de ondergrondse gasopslag. Zo organiseerde het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat een inloopavond over de uitbreidingsplannen. Later besloot de minister dat de gaswinning uit het Groningen-veld versneld teruggebracht wordt naar nul. Bij dit besluit speelt de gasopslag Norg een belangrijke rol. Het feit dat er bij omwonenden veel vragen leefden en dat het 28 september nationale burendag was, waren goede aanleidingen om deze burendag te organiseren.

De dag verliep in goede sfeer, met rond de 180 burens die op bezoek kwamen. Medewerkers van NAM en KNMI hebben vragen beantwoord over technische aspecten van de gasopslag en de uitbreidingsplannen. Een expert van KNMI was aanwezig om vragen te beantwoorden over bodemdaling, aardbevingen en de invloed daarvan op gebouwen. Ook werd uitleg gegeven over het uitgebreide meetnetwerk rond de gasopslag.

Ook de gasopslag bezoeken?

Op 2 november is er nog een kans om de gasopslag te bezoeken, tijdens de [Open Bedrijvendag Drenthe](#).

Meer informatie over [ondergrondse gasopslag](#) vindt u op de website van de NAM.

NAM doet mee aan Open Bedrijvendag Drenthe

De NAM doet mee aan de Open Bedrijvendag Drenthe op zaterdag 2 november 2019. Belangstellenden zijn van harte welkom bij de ondergrondse Gasopslag Norg bij Langelo.

In een tent op het parkeerterrein is van 10 tot 16 uur van alles te zien en beleven over energie. Ook de NAM-brandweerwagen en ander materiaal zijn te bekijken. Het parkeerterrein bevindt zich buiten de hekken. Wie op het terrein van de gasopslag wil kijken, kan een rondrit maken per bus.

De NAM doet mee aan de Open Bedrijvendag Drenthe op zaterdag 2 november 2019. Belangstellenden zijn van harte welkom bij de ondergrondse Gasopslag Norg bij Langelo.

In een tent op het parkeerterrein is van 10 tot 16 uur van alles te zien en beleven over energie. Ook de NAM-brandweerwagen en ander materiaal zijn te bekijken. Het parkeerterrein bevindt zich buiten de hekken. Wie op het terrein van de gasopslag wil kijken, kan een rondrit maken per bus.

Ondergrondse gasopslag

Op de locatie injecteert de NAM van april tot en met september laagcalorisch aardgas in een leeg gasveld. Van oktober tot en met maart, wanneer de vraag groter is, wordt dit aardgas naar boven gehaald om te gebruiken.

Meer informatie staat op de website van de [Open Bedrijvendag Drenthe](#).

Wilt u meer weten over ondergrondse gasopslag, ga dan naar de [NAM-website](#).

Finale Orgelzomer Groningen vanaf 12 oktober

De goed bezochte Orgelzomer Groningen nadert het slot van drie maanden aan evenementen rond kerkorgels. Zaterdag 12 oktober is het Orgelconcours, gevolgd door het Schnitger Festival van 16 tot en met 20 oktober. De NAM draagt financieel bij aan de Orgelzomer.

Het concours kan een opstap betekenen naar een internationale carrière. De 55 deelnemende organisten zijn verdeeld in drie categorieën: amateurs tot 25 jaar, amateurs boven de 25 jaar en conservatoriumstudenten.

Schnitger op sneakers

Het Schnitgerfestival (vernoemd naar een beroemde orgelbouwer) wordt de 'grande finale', zo belooft de organisatie van de Orgelzomer. Naast concerten van organisten zoals Arvid Gast en Bart Jacobs zijn er cross-overproducties met andere instrumenten of acts. De Drentse muzikant Daniël Lohues bijvoorbeeld, het Tenebrae Choir onder leiding van Nigel Short en 'Schnitger op sneakers'.

Ga voor meer informatie naar de website van [Orgelzomer Groningen](#).

NAM Leefbaarheid en Duurzaamheid Programma

De NAM draagt bij vanuit het [Leefbaarheid en Duurzaamheid Programma](#). Met dit programma investeren we in regio's waar we actief zijn.

Feature Article

In deze nieuwsbrief

In deze nieuwsbrief:

- [Johan Atema in talkshow voor toneelstuk GAS](#)
- [Geen extra gaswinning kleine velden door sluiting Groningenveld](#)
- [VPRO's Proefkeuken filmt bij de NAM](#)
- [NAM deelnemer bij congres Offshore Energy](#)
- [Fakkels gasbehandelingslocatie Den Helder vervangen](#)
- [Burendag gasopslag Norg bij Langelo goed bezocht](#)
- [NAM doet mee aan Open Bedrijvendag Drenthe](#)
- [Finale Orgelzomer Groningen vanaf 12 oktober](#)

BRON VAN ONZE ENERGIE

WWW.NAM.NL

[Stuur door](#) | [Abonneer](#) | [Nieuwsbrief archief](#) | [Printvriendelijke versie](#)

